

330416 - EM - Empresa

Unitat responsable: 330 - EPSEM - Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa
Unitat que imparteix: 732 - OE - Departament d'Organització d'Empreses
Curs: 2019
Titulació: GRAU EN ENGINYERIA MINERA (Pla 2016). (Unitat docent Obligatòria)
Crèdits ECTS: 6 Idiomes docència: Català, Anglès

Professorat

Responsable: Vintró Sánchez, Carla
Altres: Franch Parella, Jorge

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Específiques:

1. Coneixement adient del concepte d'empresa, el seu marc institucional i jurídic. Organització i gestió d'empreses i de la producció.

Transversals:

2. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ - Nivell 2: Prendre iniciatives que generin oportunitats, nous objectes o solucions noves, amb una visió d'implementació de procés i de mercat, i que impliqui i faci participis als altres en projectes que s'han de desenvolupar.

Metodologies docents

La metodologia docent combina sessions expositives per part del professorat i aplicacions pràctiques dels conceptes explicats, a través d'estudis de casos i resolució d'exercicis aplicats al sector de la mineria. Paral·lelament a l'evolució de les classes, l'alumne haurà d'elaborar un pla d'empresa/pla estratègic en grup, amb la finalitat de sintetitzar i aplicar tots els coneixements adquirits durant el curs.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és que l'alumnat conegui i compregui l'organització d'una empresa minera, les àrees funcionals i els mecanismes principals que regeixen la seva activitat, el paper que les empreses tenen en l'entorn econòmic i la seva relació amb els stakeholders, a més dels principals impactes socials i medi ambientals derivats de l'activitat. En finalitzar el curs, l'alumne ha de ser capaç de:

- Contextualitzar l'empresa minera en el seu entorn econòmic, jurídic i normatiu.
- Comprendre, analitzar, interpretar i explicar fenòmens econòmics bàsics.
- Conèixer l'estructura, organització i administració de l'empresa minera.
- Identificar i conèixer les diferents àrees funcionals de l'organització i els seus problemes bàsics i els instruments, tècniques i criteris que es segueixen en la presa de decisions.
- Conèixer els aspectes fonamentals de la organització i gestió d'operacions en l'empresa minera.
- Analitzar la informació econòmica i financera, per extreure'n informació per la presa de decisions.
- Elaborar un pla d'empresa/pla estratègic.

330416 - EM - Empresa

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 150h	Hores grup gran:	0h	0.00%
	Hores grup mitjà:	60h	40.00%
	Hores grup petit:	0h	0.00%
	Hores activitats dirigides:	0h	0.00%
	Hores aprenentatge autònom:	90h	60.00%

330416 - EM - Empresa

Continguts

1. L'empresa minera: anàlisi de l'entorn i definició de l'estratègia

Dedicació: 32h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup petit/Laboratori: 8h

Aprenentatge autònom: 20h

Descripció:

Introduir el concepte d'empresa i conèixer el paper de l'empresa minera en l'entorn econòmic i social.

TEMA 1. L'EMPRESA MINERA I EL SEU ENTORN

- 1.1. Història de l'estudi de l'organització empresarial
- 1.2. L'empresa com a unitat econòmica, com a procés i com a sistema
- 1.3. El sector de la mineria. Característiques principals
- 1.4. Direcció de l'empresa minera. Planificació i objectius de l'empresa
- 1.5. L'entorn de l'empresa.
  - 1.5.1. Els sectors i les forces de Porter
  - 1.5.2. L'anàlisi DAFO
  - 1.5.3. L'empresa en l'entorn macroeconòmic i els seus agents
- 1.6. Classificació de l'empresa. Formes jurídiques (propietat del capital)
- 1.7. Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques (CNAE)

Activitats vinculades:

- Exercici o cas d'anàlisi de l'entorn
- Exercici de macroeconomia
- Exercici o cas d'estratègia
- Recerca bibliogràfica d'algun aspecte del tema Examen escrit

Objectius específics:

1. Analitzar els principis d'organització aplicables a una empresa minera
2. Enumerar els objectius de l'empresa, les formes de classificació i els components de l'entorn
3. Explicar la importància i funció de la planificació empresarial
4. Analitzar i explicar conceptes macroeconòmics
5. Realitzar una anàlisi estratègica d'una empresa minera, d'un subsector de la mineria o del sector

330416 - EM - Empresa

<p>2. Àrees funcionals</p>	<p>Dedicació: 60h</p> <p>Grup gran/Teoria: 14h</p> <p>Grup petit/Laboratori: 16h</p> <p>Aprenentatge autònom: 30h</p>
<p>Descripció:</p> <p>Conèixer les àrees funcionals de l'empresa i les principals aplicacions relacionades. Saber planificar, gestionar i seqüenciar les activitats de l'empresa minera, incloent accions comercials, accions operatives i accions de gestió dels recursos humans</p> <p>TEMA 2. ÀREA COMERCIAL. MÀRQUETING</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. El mercat. L'oferta i la demanda 2.2. Definició del "target" o públic objectiu 2.3. La demanda. Mètodes de previsió de demanda 2.4. Segmentació de mercats i posicionament 2.5. Marqueting mix: <ul style="list-style-type: none"> 2.5.1. Producte 2.5.2. Preu 2.5.3. Distribució 2.5.4. Comunicació <p>TEMA 3. ÀREA D'OPERACIONS</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. L'objectiu de la productivitat 3.2. La qualitat total en l'empresa minera. Els zero defectes i els zero accidents 3.3. L'organització del treball en l'empresa minera <ul style="list-style-type: none"> 3.3.1. Layouts i disposicions productives 3.3.2. Estudis de mètodes i de temps de treball 3.3.3. Sistemes de remuneració i incentius 3.3.4. La fàbrica visual 3.4 Logística d'aprovisionament i de distribució <ul style="list-style-type: none"> 3.4.1 Selecció de proveïdors 3.4.2 Gestió d'inventaris. Classificació ABC 3.4.3 Distribució i transport de minerals. Terciarització logística 3.5 Planificació de la producció en l'empresa minera <ul style="list-style-type: none"> 3.5.1 Planificació estratègica. Avaluació d'escenaris i programació de projectes (PERT) 3.5.2 Planificació tàctica. Mètode gràfics i mètode de Bowman. Planificació de les necessitats de materials (MRP) 3.6 El manteniment productiu total (TPM) 3.7 Anàlisi del impacte social i medi ambiental en les activitats mineres <p>TEMA 4. ÀREA DE RECURSOS HUMANS</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.1. Estructures organitzatives. L'organigrama funcional 4.2. Definició i valoració de llocs de treball 4.3. Teories de motivació 4.4. Lideratge i treball en equip <p>Activitats vinculades:</p>	

330416 - EM - Empresa

Exercici o cas relacionat amb el Màrqueting
Exercici o cas relacionat amb els Recursos Humans
Exercicis d'estudis de mètodes i temps
Exercicis de planificació de la producció
Exercicis de logística d'aprovisionament i de distribució
Exercici o cas de TPM
Examen escrit

Objectius específics:

1. Enumerar els aspectes que intervenen en el pla de màrqueting
2. Analitzar i explicar aspectes microeconòmics com la demanda i la oferta
3. Explicar quines són les variables del màrqueting mix i com es poden aplicar
4. Realitzar estudis de mercat
5. Explicar la importància de la funció d'operacions i les tasques que realitza
6. Realitzar càlculs de productivitat
7. Realitzar estudis senzills de mètodes i temps de treball en l'empresa minera
8. Realitzar càlculs elementals de planificació de la producció i gestió d'existències en l'empresa minera
9. Explicar els elements fonamentals d'un pla de manteniment total en l'empresa minera
10. Explicar la importància de la funció de recursos humans i les activitats que realitza
11. Resoldre casos on els aspectes humans són fonamentals

330416 - EM - Empresa

<p>3. Gestió financera i de costos</p>	<p>Dedicació: 30h Grup gran/Teoria: 8h Grup petit/Laboratori: 6h Aprentatge autònom: 16h</p>
<p>Descripció: Aquest apartat permet interpretar la documentació econòmico-financera de l'empresa i valorar les conseqüències econòmiques i financeres de les decisions. També aprofundeix en l'anàlisi de costos.</p> <p>TEMA 5. GESTIÓ ECONÒMICA I FINANCERA EN L'EMPRESA MINERA</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1. El balanç de l'empresa 5.2. Introducció a la comptabilitat 5.3. Anàlisi de balanços: anàlisi econòmica i financera <ul style="list-style-type: none"> 5.3.1. Fons de maniobra 5.3.2. Compte de resultats 5.3.3. Ràtios 5.3.4. Període de maduració 5.4. Control de gestió 5.5. Avaluació de la rendibilitat de les inversions <p>TEMA 6. GESTIÓ DE COSTOS EN L'EMPRESA MINERA</p> <ul style="list-style-type: none"> 6.1. La formació del cost 6.2. Classificació de costos i estructura de costos. Desviacions 6.3. Càlcul del punt d'equilibri o llindar de rendibilitat <p>Activitats vinculades: Exercicis de comptabilitat que incloguin elaboració i anàlisi de balanços amb suport informàtic Exercici d'avaluació d'inversions Exercici de càlcul del punt d'equilibri Examen escrit</p> <p>Objectius específics:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Descriure el significat de les diferents parts del balanç i compte de resultats 2. Analitzar els comptes de l'empresa 3. Explicar els efectes de les decisions sobre el balanç 4. Aplicar instruments de control de gestió 5. Calcular la rendibilitat d'una inversió 6. Analitzar els costos de l'empresa 7. Calcular el punt d'equilibri 	

330416 - EM - Empresa

<p>4. L'emprenedor i el Pla d'Empresa</p>	<p>Dedicació: 28h Grup gran/Teoria: 4h Aprentatge autònom: 24h</p>
<p>Descripció: TEMA 7. ELABORACIÓ D'UN PLA D'EMPRESA 7.1 L'emprenedor 7.2. La innovació 7.3. El pla d'empresa. Continguts 7.4. Confecció del pla d'empresa 7.5. Exposició i defensa</p> <p>Activitats vinculades: Confecció d'un pla d'empresa sobre una idea de negoci La seva defensa pública</p> <p>Objectius específics: 1. Prendre iniciatives que generin oportunitats, amb una visió d' implementació de processos i de mercat: la idea de negoci 2. Recercar la informació necessària per a elaborar un pla d'empresa 3. Aplicar les dinàmiques per a treballar en equip (grups 4 persones) 4. Realitzar els càlculs necessaris per a confeccionar el pla d'empresa 5. Comunicació escrita: Redactar un pla d'empresa 6. Comunicació escrita: Elaborar una presentació del pla 7. Comunicació oral: Defensar oralment el pla d'empresa</p>	

330416 - EM - Empresa

Planificació d'activitats

<p>1. PRÀCTIQUES D'EMPRESA MINERA</p>	<p>Dedicació: 48h Grup gran/Teoria: 4h Grup petit/Laboratori: 12h Aprentatge autònom: 32h</p>
<p>Descripció: Les diferents pràctiques es fan en grups entre 2 i 4 persones, segons consti a l'enunciat de cadascuna. Es poden realitzar a l'aula o fora de l'aula, segons el desenvolupament temporal de les sessions. Els exercicis que no es facin a l'aula s'han de presentar escrits en ordinador. Cal tenir cura de l'ortografia, la sintaxi i la presentació en general, indicant sempre la bibliografia i, quan calgui, preparant un índex i numerant les pàgines. Es pot usar indistintament el català o el castellà però no es poden barrejar. Es preveuen unes sessions de seguiment per a cada bloc de l'assignatura (treball dirigit).</p> <p>Material de suport: Enunciats lliurats pel professorat</p> <p>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: 30% entre totes les que es realitzin</p> <p>Objectius específics: Els corresponents als blocs 1, 2 i 3 de l'assignatura (temes 1 a 6)</p>	
<p>2. ELABORACIÓ I DEFENSA D'UN PLA ESTRATÈGIC/EMPRESA</p>	<p>Dedicació: 28h Grup gran/Teoria: 4h Aprentatge autònom: 24h</p>
<p>Descripció: L'estudiant, conjuntament amb altres companys, haurà de realitzar un pla d'empresa, presentar-lo i defensar-lo davant la resta de companys i companyes.</p> <p>Material de suport: Guia per la realització d'un pla d'empresa</p> <p>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: 30%</p> <p>Objectius específics: Els corresponents al bloc 4 (tema 7) de l'assignatura</p>	
<p>3. EXAMEN ESCRIT</p>	<p>Dedicació: 4h Grup gran/Teoria: 4h</p>
<p>Descripció: L'estudiant ha de respondre per escrit a qüestions teòriques i/o pràctiques</p> <p>Material de suport: Bibliografia de l'assignatura</p> <p>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: Cada una de les dues proves té un pes del 20%</p>	

330416 - EM - Empresa

Objectius específics:

Els corresponents als blocs 1, 2 i 3 de l'assignatura (temes 1 a 7)

Sistema de qualificació

L'avaluació s'efectuarà mitjançant:

- La valoració de les pràctiques realitzades durant el curs (Exercicis, casos i treballs) (30%)
- La valoració del Pla d'empresa i la seva defensa (30%)
- Dos exàmens escrits (40%)

Normes de realització de les activitats

Els exàmens escrits es realitzen de forma individual i sense apunts. Inclouen proves teòriques i pràctiques, com la realització d'exercicis numèrics.

Les diferents pràctiques es fan en grups entre 2 i 4 persones, segons consti a l'enunciat de cadascuna. Es poden realitzar a l'aula o fora de l'aula, segons el desenvolupament temporal de les sessions. Els exercicis que no es facin a l'aula s'han de presentar escrits en ordinador. Cal tenir cura de l'ortografia, la sintaxi i la presentació en general, indicant sempre la bibliografia i, quan calgui, preparant un índex i numerant les pàgines. Es pot usar indistintament el català o el castellà però no es poden barrejar. Es preveuen unes sessions de seguiment per a cada bloc de l'assignatura (treball dirigit).

La confecció del pla d'empresa es farà en grups de 4 persones al llarg del curs i al final es farà la presentació i defensa davant del grup-classe. Es valorarà tant el contingut del pla com la pròpia presentació segons rúbrica d'avaluació que es donarà a l'alumnat en començar el curs.

330416 - EM - Empresa

Bibliografia

Bàsica:

- Bueno Campos, Eduardo; Durán Herrera, Juan José; Cruz Roche, Ignacio. Economía de la empresa: análisis de las decisiones empresariales. 3ª ed. Madrid: Pirámide, 1982. ISBN 8436802071.
- Aguer Hortal, Mario; Pérez Gorostegui, Eduardo; Martínez Sánchez, Joan. Administración y dirección de empresas: teoría y ejercicios resueltos. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 2004. ISBN 8480046635.
- Díez de Castro, E.; Galán González, J. L.; Martín Armario, E. Introducción a la economía de la empresa. Madrid: Pirámide, 1995. ISBN 8436808924.
- Díez de Castro, E. P., i altres. Administración y dirección. Madrid: McGraw-Hill, 2001. ISBN 8448128184.
- García del Junco, J.; Casanueva Rocha, C., coords. Fundamentos de gestión empresarial. Madrid: Pirámide, 2002. ISBN 8436816439.
- Bueno Campos, E. Curso básico de economía de la empresa: un enfoque de organización. 4ª ed. Madrid: Pirámide, 2005. ISBN 843681911X.
- Grant, Robert M. Dirección estratégica: conceptos, técnicas y aplicaciones. 5ª ed. Cizur: Thomson, 2006. ISBN 8447026582.
- Castillo Clavero, Ana María; Abad Guerrero, Isabel María. Introducción a la economía y administración de empresas. Madrid: Pirámide, 2003. ISBN 9788436817140.

Complementària:

- Alegre, Luis; Berné, Carmen; Galvé, Carmen. Fundamentos de economía de la empresa: perspectiva funcional. 2ª ed. Barcelona: Ariel, 2000. ISBN 8434421771.
- Cuervo García, Álvaro, dir. Introducción a la administración de empresas. 5ª ed. Madrid: Civitas, 2004. ISBN 844702198X.
- González Fidalgo, Eduardo; Ventura Victoria, Juan. Fundamentos de administración de empresas. Madrid: Pirámide, 2003. ISBN 8436818334.
- Fernández Alarcón, Vicenç. Desarrollo de sistemas de información: una metodología basada en el modelado [en línea]. Barcelona: Edicions UPC, 2006 [Consulta: 11/01/2017]. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2099.3/36751>>. ISBN 8483018624.
- Serra Ramoneda, Antoni. L'Empresa: anàlisi econòmica. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1993. ISBN 8479299290.

Altres recursos:

Material audiovisual
Vídeos casos d'empreses

Material informàtic
Software de gestió d' empreses